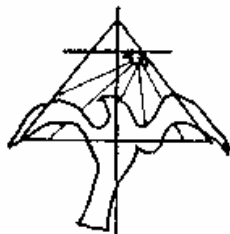

1

leden
2004

Košířský farní list

Leden

KDY KONČÍ VÁNOČNÍ DOBA?

V poslední knize Nového zákona, ve Zjevení sv. apoštola Jana se představuje Pán Ježíš slovy: „**Já jsem Alfa i Omega, praví Pán Bůh, ten, který jest a který byl a který přichází, Všemohoucí.**”

V našem pozemském životě jsou nejrůznější časové úseky, kterými se vymezují určité činnosti, životní období nebo jednotlivé části církevního roku. Vše má být podřízeno Kristu Pánu. Církevní rok je zároveň Kristovým rokem. Skrze Něho, s Ním a v Něm máme všechno prožívat, a proto je církevní rok určitým rámcem do něhož zapadají všechny ostatní záležitosti prožívané v plynoucím časovém toku. Ve spojení s Ním máme také jednotlivé časové úseky začínat a končit.

Některé časové úseky máme ve zvláštní oblibě, a proto se s nimi loučíme s určitou nostalgií. Říkáme si: „To je škoda, že už je konec.” Tyto úseky nám připadají krátké. Může se to týkat také vánoční doby, zejména pokud ji prožijeme opravdu duchovně a v radostné pohodě.

Nový řád liturgického roku okruh vánočních svátků výrazně zkrátil, neboť dnes končí už svátkem Křtu Ježíšova, v neděli po 6. lednu. Vánoční svátky však působí dál přes tuto hranici. Je to vidět třeba o druhé neděli v roce: v tříletém cyklu perikop začíná sice už v prvním a ve druhém čtení souvislá četba obyčejných nedělí, v evangeliu se však pokaždé zvěstuje nějaká událost zjevení z počátku Janova evangelia (cyklus A: kázání Jana Křtitele: „To je ten, který křtí Duchem svatým”, Jan 1,29-34, cyklus B: Ondřej: „Nalezli jsme Mesiáše”, Jan 1,35-42, cyklus C: svatba v Káni: „Tak zjevil svou slávu”, Jan 2,1-12).

Vně vánočního okruhu existují ještě dva svátky, které k němu mají blízko a podle dřívějších pojmenování „Očišťování Panny Marie (Hromnice)” a „Zvěstování Panně Marii” se většinou chápaly jako svátky mariánské, ač jsou to v jádře svátky Páně. Proto se dnes také jmenují „Uvedení Páně do chrámu” (2.února) a Zvěstování Páně” (25. března). Tyto svátky jsme si již přiblížili v minulých farních listech.

Tak se vánoční doba kvůli jasné a průhledné výstavbě liturgického roku sice zkrátí, nicméně to, co v této době slavíme - zjevení a příchod našeho Pána - se rozvíjí dál i v následujících týdnech.

Ústřední myšlenkou vánoční doby je jistě téma pokoje. „Blahoslavení, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími“ (blahoslavenství Horského kázání, Mt 5,1-12), se čtou jako evangelium 4. neděle v roce cyklu A). Žít v pokoji a v dokonalosti je cílem křesťanského života. Bůh je Bohem, který chce pro člověka šalom, aby všechny jeho životní podmínky byly zdravé. Naděje v Boha je tak v posledku nadějí v mesiášské království pokoje, neboť Mesiáš se zvěstuje jako kníže pokoje (Iz 9,6: první čtení na Štědrý večer, viz i čtení z Izajáše o adventních nedělích). Protože Boží pokoj přišel na zemi už v Ježíši Kristu (Lk 2,14. Jan 14,27, 16,33, Sk 10,3), je liturgie vánoční doby zvláště proniknuta zaslíbením pokoje. Církev to vyjadřuje i tím, že každý rok prvního ledna resp. o první neděli nového roku si připomíná světový den míru a s aktuálně se střídajícími tématy. Důraz na mír nacházíme i druhé února o svátku Uvedení Páně do chrámu, kdy výzva k průvodu zní: „Vyjděme v pokoji (vstříc Kristu, našemu Pánu)!“

Zdá se tedy zcela samozřejmé, že každé bohoslužebné shromáždění je přímo zaslíbením a nadějí na Boží šalom - na pokoj, spásu, vykoupení. Samo slovo „pokoj“ se přitom neustále opakuje jako výzva i příslib, tak často, že už si jeho význam možná ani dost neuvědomujeme. To platí pro liturgické pozdravy („Milost a pokoj...“, biskupské pozdravení „Pokoj vám“), pro hymnus Gloria („Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle“), pro denní modlitby (25 z nich se soustřeďuje na myšlenku míru, pro deset modliteb nad dary i modliteb po přijímání, pět prefací, všechny eucharistické modlitby, embolismus („Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, a dej našim dnům svůj mír“), pro řadu žehnacích modliteb a výzvu při propuštění.

Jak podstatná je tato myšlenka pro veškerou liturgii, tedy nejen v době vánoční, ukazuje třídné pozdravení pokoje při eucharistii, kněžská modlitba o pokoj, přání pokoje věřícím s jejich odpovědí a „znamení pokoje a smíření“ mezi shromážděnými navzájem. Pozdravením pokoje (osculum pacis) začínala původně příprava darů a vždycky bylo a je i dnes znamením společenství těch, kdo jsou navzájem spojeni v pokoji Páně. Vyjít si vzájemně vstříc má také v bohoslužbě svůj význam, zvláště pak v době vánoční, neboť gesto často vyjádří víc než pouhé slovo.

Pokoj nastává tam, kde jsou uspořádané vztahy. Platí to především o rodině, farním nebo řeholním společenství, v nejrůznějších seskupení lidí. Někdy se však stává, že velcí aktivisté, kteří na veřejnosti horlí pro mír ve světě mezi státy, selhávají ve vztahu k nejbližším. Dá se také říci, že ten úplně nejbližším je nám Pán Ježíš. Základem pravého pokoje je nezanedbaný vztah k němu. V něm má dokonalé zalíbení nebeský Otec, jak je také výslovně řečeno v evangeliu, které zaznívá na poslední den vánoční doby, na svátek Křtu Páně, kdy je v tělesné podobě holubice manifestována i přítomnost Ducha svatého, a tak se zjevuje jediný Bůh ve všech třech osobách. Boží Syn přišel mezi nás, aby do našich srdcí a vztahu vnášel pokoj pulzující v nejharmoničtějším vztazích tří božských osob. I když nejsme zdaleka schopni přijmout tento pokoj v jeho plné síle a bohatosti, zachycujeme alespoň jeho paprsky.

Svatý Jan Křtítel
podle El Greca (1605)

Asketická postava zahalená do kůže s křížem v ruce nebo s beránkem v náručí či u nohou – tak bývá zobrazován Jan, předchůdce Páně

P. Lohelius

Použitá literatura: Klemens Richter: Liturgie a život, Vyšehrad 1996.

Liturgický kalendář

Leden 2004

1. čtvrtek	Slavnost MATKY BOŽÍ, PANNY MARIE
2. pátek	Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského, biskupů a učitelů církve
První pátek v měsíci
4. neděle	2.neděle po Narození Páně
6. úterý	Slavnost ZJEVENÍ PÁNĚ
11. neděle	Svátek Křtu Páně
13. úterý	Sv. Hilaria, biskupa a učitele církve
14. středa	Památka sv. Gotfrída, řeholníka
17. sobota	Památka sv. Antonína, opata
18. neděle	2.neděle v mezidobí
21. středa	Památka sv. Anežky Římské, panny a mučednice
24. sobota	Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církví
25. neděle	3.neděle v mezidobí
26. pondělí	Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů
28. středa	Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve
31. sobota	Památka sv. Jana Boska, kněze

Klanění mudrců: A. Mantegna 1495

Oznámení

- **V sobotu 3. a 17. ledna** budou pokračovat **biblické katecheze pro dospělé a společenství mladých farníků** ve farním sále u sv. Jana Nepomuckého.
- **Promítání videofilmu bude v sobotu 10. ledna.**

Naši světci

Svatý Bohumír (Gottfried) z Cappenbergu 13.ledna

Bohumír pocházel z hraběcího rodu Cappenbergů a přišel na svět r. 1097 na rodinném zámku ve Vestfálsku. Až do svého 25. roku žil sice ve světě, ale vedl zbožný život. Už od počátku své dospělosti hrál aktivní roli v podpoře římského papeže proti císaři Jindřichu IV. Byl oddán s Jutou s Arnsbergu. Zároveň se svým bratrem Ottou z Cappenbergu slyšel v roce 1122 kázání slavného zakladatele premonstrátského řádu Norberta z Xantenu. Ten založil v ro. 1120 v Prémontré ve Francii klášter, z kterého se řád rychle rozšířil.

Když se Bohumír setkal se sv. Norbertem v Kolíně nad Rýnem, byl tak uchvácen jeho životním stylem a kázáním, že se okamžitě rozhodl zbavit se majetku a vstoupit do začínajícího premonstrátského řádu. Společně se svou ženou Juditou a svým bratrem Ottou psředal 31. května 1122 hrad Cappenberg sv. Norbertovi a ustavil tak první založení řádu v Německu.

Otto a Judita následovali Bohumírova příkladu a přijali řeholní život nového řádu.

Další darování jeho statků ve Varlar a Ilbenstadtu sv. Norbertovi způsobilo pobouření mezi místní šlechtou, která to chápala jako hrozbu pozicím aristokracie. Vojenské tažení na klášter Cappenberg pod vedením Bohumírova zneřáčeného tchána Bedřicha z Arnsbergu bylo neúspěšné. Přes všechny tyto zkoušky zůstal Bohumír pevně rozhodnut stát se premonstrátem. Když se situace uklidnila, přijal bílý oblek z ruky sv. Norberta. Zamiloval si zvláště péči o chudé a nemocné ve špitále připojeném k opatství. Sv. Norbert ho chtěl mít u sebe v Magdeburgu, ale Bohumír se necítil dobře v hlučných severních metropolích, a dostal povolení k návratu na Cappenberg. Během zpáteční cesty v Ilbenstadtu onemocněl. Ve společenství se svými bratry a svým bratrem Ottou se se všemi takto usmířil: "Mojí bratři, skrze lásku k řádu, skrze horlivost pro Boží slávu, jsem občas některé z vás pokáral snad trochu drsněji. Nyní se vám omlouvám". Později měl vidění andělů a zvolal: "Jak nádherné, jak nádherné! Poslové mého Stvořitele a Boha konečně přišli!" S tím zesnul v Pánu 13. ledna 1127.

Je zobrazován se šlechtickou korunou, kterou odmítl kvůli Kristovu království, s lebkou pokání připomínající jeho těžké zkoušky, a s nejchudším z chudých, které miloval a kterým tak rád sloužil.

Mt 19,27-30:

" a kdo chce být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé."

*Pane, Bože milosrdenství,
ty hojně žehnáš svému služebníku Bohumírovi
a milostivě ho povoláváš do své služby.
Dej, ať smíme následovat jeho příkladu
a každý důvěřovat v tvé milující milosrdenství.
Pomoz nám nalézt tvé království jako prvním,
vidět tvou tvář v tváři chudáka,
a stát si pevně v časech zkoušky.*

*O to žádáme skrze Krista, našeho Pána.
Amen.*

P. Lohelius

*Použitá literatura: Schauber- Schindler: Rok se svatými, Kostelní Vydří 1994.
Norbertinská spiritualita - Premonstrátské nebe, Strahov 1996.*

Pohledy do minulosti košířské farnosti

Dne 1. ledna 1934 přišel do Košíř nový farář P. Václav Chlumský. Zápis z tohoto roku ve farní kronice je velmi dlouhý a svědčí o obnovení aktivity farnosti. Připomeňme si z toho něco.

Hodně času i finančních prostředků bylo věnováno opravě kostela a jeho vybavení. Mezi jiným byly opraveny varhany a byl k nim pořízen motor. Řada prací byla provedena jako dar farníků kostelu a vybavení bylo také většinou získáno jako dary.

Nový farář zavedl podle přání p. arcibiskupa Kašpara večerní kázání (*ze zápisu není jasné, zda to bylo v neděli nebo v některý všední den*).

Jádrem obnovy života farnosti se stalo Sdružení katolické mládeže, které se scházelo jednou týdně i když bylo půl roku bez duchovního vedení. Sdružení bylo požádáno

o vytvoření pěveckého odboru, který by se pak stal chrámovým sborem. K tomu je v závorce připsáno: „Hudba a zpěv působením radia a hojnou návštěvou biografů a sportu v Čechách téměř zanikaly.“ a to i nám, myslím, může znít aktuálně. Dirigentem se stal JUDr. Miroslav Duchoň. V říjnu měl sbor 42 (!) činných členů.

Skupina katolické mládeže uspořádala v březnu dvoudenní duchovní cvičení, které vedl vdp. Leopold Škarka, profesor arcib. gymnázia.

Procesí o Vzkříšení šlo ulicemi Plzeňskou, Donátovou, Třebízského, Vrchlického a Erbenovou. Dříve se chodilo jen po hřbitově. Také o Božím Těle šel průvod ulicemi města. Drůžiček bylo více než 300. (*Umíme si to vůbec představit?*) Oltáře byly u pomníku biskupa Thun-Hohensteina na hřbitově, druhý u pivovaru (*to je snad až u dnešní benzinové pumpy na Vrchlického ulici*), třetí pod Černým vrchem a čtvrtý u lékárny p. Lamače (*dnešní lékárna u Zvonu*).

V červnu konala košířská mládež zasvěcení Božskému Srdci Páně. Promluvy po tři dny konal místní duchovní správce. Sv. Svátosti přijalo 99 mladých lidí.

V neděli po sv. Václavu se konalo po 32 letech procesí k soše sv. Václava na Václavce (*v Musílkově ulici*).

V r. 1935 je řada zápisů věnována darům pro vybavení kostela. Kostel ale také utrpěl ztrátu. Při zvonění klekání na Boží Tělo se uvolnil ze stolice zvon, spadl a rozbil se. Díky Bohu se nikomu nic nestalo.

M.P.

Umíme se modlit ?

Pokračování 1

Neuráží to snad Boha, když k němu voláme jenom proto, že něco potřebujeme?

Neuráží matku dítě, které umí poprosit. Uzná svou závislost. Evangelium nás učí podobné důvěrnosti k nebeskému Otci:

„Proste a dostanete... Jestliže vy, lidé zlí, dovedete dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré dary těm, kdo ho prosí“ (Mt 7, 7-11).

Jistě se však nemůže celý rozhovor s Bohem vyčerpat jenom prošením. Jsou snad také jiné druhy modlitby?

Dítě, které umí poprosit, se naučí také poděkovat. Vedle prosebných modliteb čteme ve Starém zákoně i mnoho děkovných hymnů. Jsou zvláštního rázu. Hebrejštiny neznala slovo „děkuji“. Staří Semité dávali díky tím, že velebili osobu, která jim udělala dobře. My bychom dnes řekli: Děkuji ti, že sis na mne vzpomněl.“ Hebrejský způsob je: „Velebí má duše Pána... Veleben bud' Hospodin, Bůh Izraele....Chvalte Pána všechny národy...“

Podle našich zvyků postupujeme tak, že nejdříve o něco poprosíme. Když to dostaneme, poděkujeme. Písmo však vybízí lidi, aby Boha stále velebili. Mají tedy děkovat dřív, než něco dostali ?

Vidíme v Písmě skutečně zvláštní postup. Je v něm však jistá logika. K Bohu se přistupuje s důvěrou. Ta důvěra pak roste, když si vzpomeneme, kolik věcí už jsme v minulosti od Boha dostali, když mu za to nejdříve poděkujeme a potom teprve přidáme poslední prosbu, o kterou nám dnes jde. Židovská liturgie tedy začínala „díkůvzdáním“, zvoláním „Rozpomeň se Bože!“, vypočítáním velkých darů a činů Božích. Křesťané to převzali. Proto se naše hlavní bohoslužba jmenuje *eucharistie*. Je to řecké slovo a znamená poděkování, co pro nás

vykonal Ježíš. Když si to připomeneme, požádáme pak s velkou důvěrou o to, co nám dnes leží na srdci.

K dobrému příteli však nechodíme jenom prosit a děkovat. V rozhovoru se také naslouchá, co mluví ten, kdo je moudřejší! Nemá být něco podobného i v rozhovoru s Bohem?

To právě vystihuje druhá definice modlitby: pozdvižení mysli k Bohu. Pochází z řecké filosofie. Křesťané ji však přijali a dali jí hlubší smysl. Nemá to být jenom přemýšlení o Bohu, ale skutečné naslouchání Božímu hlasu všude, kde mluví: v Písmu, v přírodě, v hlasu svědomí, v liturgii. Typický projev tohoto druhu modlitby je duchovní četba a rozjímání.

Jak přesvědčit toho, kdo se nechce modlit, aby začal?

Snad není dobré začínat modlitbou. Povzbuzujeme ho, aby dělal dobře všude, kde může, co nejvíc. Jen ať se snaží pracovat pro rodinu, pro chudé. Jednoho dne sám pochopí, že na to nestačí a že je „ bez Božího požehnání marné lidské počínání“.

K přemýšlení (výroky sv. Ignáce z Loyoly)

„Pro ty, kteří se dobře modlí, je stejně nebezpečné, daří-li se jim v modlitbě dobře, nebo jsou-li při ní vyprahlí: úspěchem duch snadno zpyšní, vyprahlost svádí k omrzlosti.“

Nejvíce ze všeho potřebujeme modlitbu. Modlitba je duší lepšího života, v ničem však neoklamává ďábel dobré duše tak, jako právě v modlitbě. Nejlepší věci jsou vystaveny největším nebezpečím.

Nikdy nežádej to, co je příliš vznešené nebo mimořádné. Je v tom více nebezpečí než užitku. Co se odchyluje od obyčejného, zavání pýchou. Střední cesta je nejjistější.

Jak mnoho nepřátel má modlitba! Roztržitost ji zkracuje, vyprahlost ji vysušuje, starosti ji odkládají, ďábel v ní překáží, a co je obzvlášť podivuhodné, sama útěcha ji kazí a slast ji vysiluje.

Jen tehdy bude modlitba Bohu milá a tobě prospěšná, je-li pokorná, jestliže se neodchyluje od všeobecného způsobu a řídí-li se spíše cizím návodem než vlastní chutí. Ne vždycky prospívá to, co chutná.

Poznáváme naše farníky

V lednu 2004 dovrší krásné životní jubileum **ing. Alexandra Průšová**, častá návštěvnice kostela sv. Jana Nepomuckého. „Naše Saša“, jak jí říkají její přátelé, statečně bojuje se svým zdravotním handicapem i s nedávnou ztrátou svého milovaného manžela. Její hluboká víra spojená s nezdolným životním optimismem a velkým smyslem pro humor může být příkladem všem nám, kteří těžce neseme své životní nepřízně.

Hodně zdraví a Božího požehnání do dalších let!

<u>Vydává:</u>	Římskokatolická košířská farnost v Praze 5
<u>Redakční rada:</u>	P. Lohelius Klindera, Th.D., S. Dobeš, V. Plíšek, M. Práger
<u>Technická redakce:</u>	J. Brůček
<u>Uzávěrka:</u>	15. každého měsíce
<u>Náklad:</u>	170 výtisků
	Neprodejné